

گفتگو با آقای جمال شوره درباره سینمای دینی

□ مهرناز تهرانی

۱ - آیا اساساً صورت تصدیق دین با خیر؟

□ شامل است یک سلسله احکام الهی که الهی خداوند در متن کتاب الهی «قرآن» بر پیغمبر نازل شده است، تا دستور کار زندگی مسلمانان بشود. در حقیقت این احکام چراغ راه انسان تاریکی دنیا است و در عین حال خاصیت ملامت را دارد هدف را هم مشخص می‌کند و سو را هم می‌نمایاند. وسیله نجات انسان غفلت و گناه و شر است. این احکام نیز کاملاً ملموس و قابل دسترس است و نه در خواب و

خیال. احکام الهی عبارت است از: نمون، زوجه، خمس، جهاد و ... این موارد و انجام این احکام مشخصه یک انسان مسلم و دیندار است. حال هر چه فیلمها و آثار سینمایی واجد و مؤید و مبلغ این احکام و امر به انجام این احکام باشد، سینمای یک سینمای دینی و اثر دینی و در جهت حرکت میکند. سینمای دینی یک عبادت است و وسیله امر به معروف و نهی از منکر است. حال این در هر سینمای قابل پیاده شدن است. سینمای کودک - خانوادگی - تاریخی - تخیلی - اجتماعی و ... عمل پرداخت این امر هم شخصیت‌های

داستان است و ماجراهایی که فرا روی اینها قرار می‌گیرند. شخصیت‌های مثبت فیلم‌ها میتوانند واجد اخلاق پسندیده و حسنه باشند. اخلاق

حسنة خصوصیتی دارد که عبارتند از: تواضع - فروتنی - حلم و پنداری - حياء - نرمی -

شجاعت و دلاوری - شکرگزاری - نعمات خداوند - صدق و راستگویی - عفو گذشت -

قناعت - ورع و پارسایی - قناعت و ... شخصیت‌های مثبت در

فیلم‌هایی دارای این اخلاق حسنه هستند و بر عکس شخصیت‌های منفی دارای اخلاق

ناپسند و نهی: اسراف و زیاده‌روی - تحقیر کردن دیگران - باغی و تنبلی -

جزع و بیتابی - حسد و آز - کینه تنگی - خیانت در امانت - دروغ - بی‌ایمانی -

طمع - ظلم - فسق و فجور - پر خوری - باغی و بارگی و ...

از مشخصه‌های شخصیت‌های فیلم‌های دینی رعایت این امر است منتهی در جایگاه

درست خود. غالباً در فیلم‌های ضد دینی رژیم ستم شاهی پهلوی دیده می‌شد که اخلاق ردیله ناپسند به شخصیت‌هایی داده می‌شد که مثلاً

سپاس می‌خواندند و گاه احکام را هم اجرا نمی‌کردند اما در امانت خیانت می‌کردند و

حریص و خسیس و زراندوز بودند بین‌ها مختص سنمای دین‌ستیز است که مخالف ترویج

احکام دین بودند. سؤال باید گفت که آری دین قابلیت

صورت‌تصویر را دارد. باید که دین لایه‌هایی دارد: ظاهری و باطنی

تکالیف و احکام فوق است و باطنی و درونی هم دارد. ظاهری پیوسته با لایه

ظاهر دین است. یعنی مسجیت و شناخت خداوند است. اما لایه باطنی انسان ابتدا

فرائض احکام ظاهری را انجام بدهد و هر بار این امر با نیت پاک و خالص ادا شود به

همان نسبت ابواب رحمت خداوند کشف و شهود لایه‌های باطنی دین نیز به انسان

مسلمان بیشتر می‌شود.

فهم و علم آنها متفاوت است. پیامبر

۲- آیا باید دین بعنوان یک فرهنگ امی

اکرم صلی الله علیه و آله در عصر جاهلیت برای عرضه دین

باشد تا قابل عرضه گردد؟ آیا نمود دین قابل

چه کردند؟

عرضه هنری است؟ آیا لازم است دین را

در فیلمهای ضد دینی رژیم ستم‌شاهی،

بصورت امی مطرح شود؟

دیدید که اینها در این فیلمها و ناپسند به

□ همانطور که در قسمتی

شخصیتها داده می‌شود مثلا نماز هم

قبل گفته شد لایه‌هایی یک لایه از

می‌خوانند و گاه احکام را هم اجرا

آن انجام احکام است. که برای

می‌کردند اما در این وقت می‌کردند و

عالم و امی است. بطور مثال نماز و

حریت و طقاع و دستور بودند. اینها

اجناس برای مسلمانان و عالمی تفاوتی

مختلف سینمای استیز است.

نمی‌تواند در این خصوص مقام معظم رهبری

آیا قرآنی که در زمان ظهور آمدن شد با آیات

می‌فرمایند که اینها را رابطه خود با

قرآنی که در زمان ظهور آمدن شد با آیات

خدا را بوسیله اینها بر سر برجسته‌ترین

و حتی دانشمندان غیر مسلمان علوم تجربی از

با محبوبیت آنها با مجرب است

می‌کنند فرق را؟

در نماز می‌جوید»

اما اینگونه نیست که دین و احکام آن

مگر قرآن مجید برای علما یک آمده و

یک امر غیرقابل دسترس و غیرقابل فهم و

نازل شده و برای مردم امی جور دیگر.

درک باشد. بنابراین همانطور که گفته شد دین و

چنین نیست. قرآن برای عالم و امی یک جور

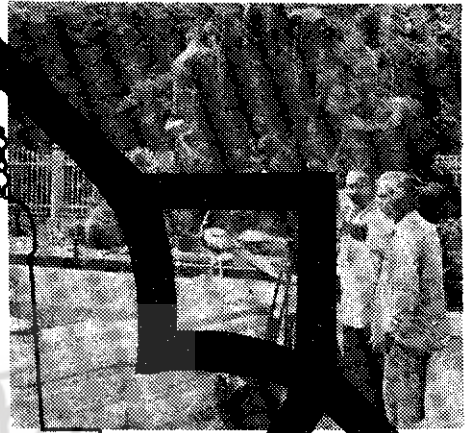
احکام آن و بایدها و نبایدهای آن در قرآن

آمده منتهی میزان درک و فهم از آن به نسبت

مجید آمده و توسط رسول اکرم ﷺ و اهل بیت ایشان **تفسیر شده و بصورت ملموس**

است. قرآن مجید یک کتاب و یک معجزه الهی است که غایت هنر در آن بکار گرفته شده است. ۳ - بنظر شما برترین موضوع دینی که

سورت هنری قابل عرضه است چیست؟

برترین و بهترین و کاملترین و

پر محتوی ترین موضوعات الهی و عرفانی در

قرآن مجید است که بصورت قصص مختلف

آورده شده است. از آنجا که گوناگون در حد

درک و فهم انسان می تواند بررسی قرار

داد هیچ یک از آن محدود شده و تاریخ

نبی گنجد چرا که خطاب آن حضرت

سازهاست. خطاب آنها به هر و شر است.

مقابله با هر که می تواند توحید است...

درس معاد است و ... در فلسفه اسلامی داریم که

یعنی هم اسبابها از هنگام پیدایش دارای گوش

چشم و پا و ... هستند و همه در غرایز و

احساسات یکسان هستند در امر درک خیر و

شر، زشتی و زیبایی و ... همه مشترک هستند

و قابل اجرا پیاده شده است. و این احکام برای

عالی الهی و عابد و یگانه است. این

سبک و هر که می تواند که باید مخاطب

خود را بشناسد. درک او اثر را

بیافریند. بنا بر این موضوعات مضامین

مفاهیم یک اثری را می توان درک کرد و

تنظیم کرد که هر قشر به زبان و فهم خود از آن

برداشت کند. درست مانند قرآن مجید، که

قشری از اقشار جامعه وقتی آنها باز میکنند به

حسب علم و فهم خود قادر به درک آن شده

موضوعات قرآنی نیز منطبق بر فطرت انسانها بنا گذارده شده است.

در انتهای یک اثر نمایشی مشروع و دینی، باید میل به رستگاری و خیر و خوبی پیدا کند. اگر

۴- هنر مشروع با هنر غیر مشروع چه تفاوتی

این حس را یک اثر نمایشی در مخاطب خود کرد آن اثر یک اثر مشروع دینی است. در

دارد؟ رابطه آنها با دین چگونه است؟

هنر مشروع همان است که بر اساس

هنر مشروع و شرعی همان است که بر اساس

حسنات است اما هنر غیر مشروع بر اساس

زیبای بایدهای دینی و تصویر گویای زشتی

دادن منکرات زشتیهاست و نشان دادن

نبايدهای دین است. هنر نامشروع غیر شرعی

زیباییها و حسنات را نمایش میدهد و رویکرد هنر

نمایش ابتذال است. هنر نامشروع با ترویج

غیر شرعی بسوی شیطان است و میل جولان

شهوت و فحش و تبلیغ شر است و مروج

و تاخت و تاز.

ظلم.

۵- آیا هنر مطلوب هنر تخیلی است یا

هنر غیر تخیلی؟ زیبا نشان دادن منکرات و

هنر واقعی؟

زشتیهاست و بر روی نشان دادن زیباییها،

با تعریف و تمجید از زیباییها و حسنات

خوبیها و حسنات رویکرد هنر غیر شرعی به

در ساختن نمایشی و نمایش تفاوتی ندارد

سوی شیطان است و محل جولان تاخت و تاز

که تخیل را نشان تخیل باشد واقعی. □

تاز آن.

هنر مشروع هنر اخلاقگراست. پیام هر مشروع حرکت بسوی اخلاق حسنه است و دوری از سیئات و گناه و اخلاق رذیله. مخاطب